

θουν τὸν ἥλιον ἀλλὰ μόνον νὰ φωτίσουν τὰς νύκτας μὰς ὅσον μποροῦν καλλίτερα. Μποροῦν λοιπὸν νὰ γελωμέναι καὶ ν' ἀστεϊαζόμεθα εἰς βάρος των ;

ΜΕΝΔΕΛΣΟΝ

Ἡ μουσικὴ τοῦ Μένδελσον εἶναι καὶ μουσικὴ τῆς καλαισθησίας. ἦτι εὐχαριστεῖται εἰς πᾶν ὅ,τι ὑπῆρξε ποτὲ καλόν. Ἀναπέμπει πάντοτε πρὸς τὰ ὀπισθὲν τῆς εὐρισκόμενα.

Πόσον ἡμποροῦσε αὐτὴ νὰ ἔχῃ πολλὰ πράγματα, μπροστὰ τῆς, πολὺ μέλλον ! Ἀλλ' ὁ Μένδελσον ἠθέλησε νὰ ἔχῃ μέλλον ; Κατεῖχε μίαν ἀρετὴν σπανίαν μεταξὺ τῶν καλλιτεχνῶν, τὴν τῆς εὐγνωμοσύνης, χωρὶς ὑπερβολὴν. Καὶ αὕτη ἐπίσης εἶναι μία ἀρετὴ ἡ ὁποία παραπέμπει πάντοτε εἰς πᾶν ὅ,τι εἶναι ὀπίσω τῆς.

ΣΟΥΜΑΝ

Ὁ «νεανίας» οἶον τὸν ὀνειροπόλουσι οἱ κυρικοὶ ποιηταὶ τοῦ Γαλλικοῦ καὶ Γερμανικοῦ ῥωμαντισμοῦ κατὰ τὸ πρῶτον τρίτον τοῦ αἰῶνος τούτου, ὁ νεανίας οὗτος μεταφράσθη καθολοκληρίαν εἰς ἄμματα καὶ μουσικὴν ἀπὸ τὸν Ροβέρτον Σούμαν, τὸν αἰώνιον νεανίαν, τὸσον, ὥστε ἡσθάνθη ἑαυτὸν ἐν τῷ κατακορύφῳ τῶν δυνάμεών του.

Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ὅτι διέρχονται στιγμαὶ καθ' ἃς ἡ μουσικὴ του μὰς κάμνει νὰ ὀνειροπολοῦμεν τὴν αἰώνιον «γεροντοκόρη».

ΣΟΠΗΝ

Ὁ τελευταῖος τῶν νέων μουσικῶν ὁ ὁποῖος εἶδε καὶ ἐλάτρευσε, καθὼς ὁ Λεοπάρδης, τὴν καλλονήν, ὁ Πολωνὸς Σοπέν, ὑπῆρξεν ἀμίμητος - ὅλοι ὅσοι ἤλθον πρὸ καὶ μετ' αὐτὸν δὲν δικαιῶνται εἰς αὐτὸ τὸ ἐπίθετον. Ὁ Σοπέν, λέγω, κατεῖχε τὴν αὐτὴν ἡγεμονικὴν εὐγένειαν ἐν τῇ συνθέσει, τὴν ὁποίαν ὁ Ραφαήλ ἐν τῇ χρήσει τῶν ἀπλουστερῶν χρωμάτων - ἀλλ' οὐχί σχετικῶς πρὸς τὰ χρώματα, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰς μελωδικὰς καὶ ῥυθμικὰς χρήσεις.

Παραδέχεται τὰς χρήσεις ταύτας διότι εἶχε γεννηθῇ εἰς τὴν ἐτικέταν. Σχεδὸν ὅλοι αἱ ψυχικαὶ διαθέσεις τῆς ζωῆς κατέχουν μίαν μόνην πανευτυχῆ στιγμὴν. Αὐτὴν τὴν εὐτυχῆ στιγμὴν οἱ καλοὶ καλλιτέχναι γνωρίζουν ν' ἀνακαλύπτουν. Ὑπάρχει μία τοιαύτη ἐν τῇ παραλιακῇ ζωῇ, τῇ κουρστικῇ, ἀνθυγιεινῇ, νοσηρᾷ, ἥτις ἐκτυλίσσεται ἐν τῇ γεινιάσει τοῦ ὄχλου τοῦ θαρυδωδεστέρου καὶ πλεονέκτου - τὴν ὑπερευδαίμονα ταύτην στιγμὴν, ὁ Σοπέν ἐχάρισεν εἰς τὴν *Barcarole* του, εἰς τρόπον ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ θὰ ἐξήλθουν ὅπως ἐξαπλωθοῦν μέσα εἰς μίαν βάρκαν κατὰ τὰς μακρὰς θερινὰς νύκτας.

ΧΕΝΔΕΛ

Ὁ Χένδελ ὅταν συνθέτεται τὴν μουσικὴν του ἦτο ρωμαλέος, καινοτόμος, ἀληθής, δυνατός. Ἐστρέφετο πρὸς ἕνα ἡρωϊκὸν ὅμοιον μὲ ἐκεῖνον διὰ τὸν ὁποῖον ἕνας λαὸς εἶναι ἱκανὸς - ἀλλ' ὅταν ἐπρόκειτο νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον του, ἦτο συχνὰ γεμάτος στενοχωρίαν, ψυχρότητα καὶ ἀπυροχέτευσις ἀνέμης.

Τότε μεταχειρίζετο μεθόδους τινὰς ἐπιδοκιμασθείσας ἐν τῇ ἐκτελέσει, ἤρχιζε νὰ γράφῃ γρήγορα

καὶ πολὺ καὶ θεωρεῖ ἑαυτὸν πολὺ εὐτυχῆ ἐὰν ἐτελείωνεν - ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἦτο εὐχαρίστησις ὅμοια μὲ τὴν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν λοιπῶν δημιουργῶν, κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς γονίμου ἡμέρας του.

ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ ΜΠΑΧ

Ὅταν κανεὶς δὲν ἀκούει τὴν μουσικὴν τοῦ Μπάχ ὡς τέλειος γνώστης καὶ αὐστηρὸς τοῦ κοντραπούντου, ὅταν στερεῖται ἐπίσης ἀληθοῦς καλλιτεχνικῆς τέρψεως, θὰ τὴν ἀκούσῃ διαφορητικά, μὲ τὴν πνευματικὴν κατάστασιν ἐνὸς ἀνθρώπου ὅστις (ὅπως μεταχειρισθῶ μαζὺ μὲ τὸν Γκαῖτε μίαν θαυμασίαν ἐκφρασιν) ἦτο παρὼν καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν κόσμον. Τούτῃστι θὰ αἰσθανθῇ ὅτι εἶναι κατὰ τι μέγα ἐν τῷ δημιουργεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ ὅποσον δὲν ὑπάρχει ἀνέμης : ἡ μεγάλη νέα μουσικὴ. Αὐτὴ ἔχει ἥδη νικήσῃ τὸν κόσμον φέρουσα τὴν νίκην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐν τῇ ἐθνικότητι, ἐν τῷ κοντραπούντῳ. Εἰς τὸν Μπάχ ἐνυπάρχει πολὺς Χριστιανισμὸς ἀκατέργαστος, Γερμανισμὸς ἀκατέργαστος, σχολαστικότης ἀκατέργαστος. Εὐρίσκεται εἰς τὸ κατώφλιον τῆς Εὐρωπαϊκῆς (νέας) μουσικῆς, ἀλλ' ἐκεῖθεν στρέφει τὸ βλέμμα πρὸς τὸν Μεσαίωνα.

Μετέφρασε ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΛΑΣ

~~~~~

★ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΕ ΚΡΥΦΟΝ ΗΧΟ ★

ΣΕ ΜΙΑ ΠΕΘΑΜΕΝΗ

Ἐχθρὲς ὁποῦ ὁ ἥλιος ἀργὰ ἐπέθαινε,
εἰς ἰῶν ματιῶν σου ἐκύπταξα τὰ βύθη
καὶ εἶδα τοῦ ὀνείρου μου τὸν θρίαμβον
ὁποῦ ἀργὰ σιὸ φῶς τοὺς ἀναστήθη . . .

Καὶ σήμερα, ποῦ ἡ ζωὴ σου ἐτελείωσε,
κνιτῶ τὸ μαραμένο μέτωπό σου
— λουλοῦδι ἀχνὸ ποῦ ὁ θάνατος τὸ ἐφίλησε—
καὶ βλέπω ἀναστημένο τ' ὄνειρό σου.

ΜΑΡ. ΣΙΓΟΥΡΟΣ

ΔΑΚΡΥΑ ΟΥΡΑΝΟΥ
ΚΙ' ΑΓΑΠΗΣ

Ἀπ' τὰ λευκὰ τὰ σύννεφα ποῦ πέρασαν
Τινάχηκαν στὴ γῇ μαγαριτιάρα,
Τὰ δάκρυα τ' ὄργανο.
Ἀπάνω στὰ ξερόκλαδα σωφρεύτηκαν
Καὶ τὰ γυνῖα ἐστόλσαν κλωνιόρια
Στὰ χάρδια τοῦ πονηροῦ.

Ἀπ' τὴ γλυκεῖα ἀγάπῃ μου τὴ πάλλευκη
Τινάχηκαν δυὸ δάκρυα στὴ ψυχὴ μου,
Φῶς στὴ σκοτεινιά.
Κι' ἡ μοῖρα ἂν μὲ ξεγύλλισε σὺν λούλουδο
Ἐκεῖνα χύνουν χάρι στὴ ζωὴ μου
Μίσα στὴ χεμιωνιά.

ΒΑΓ. ΚΟΡΙΖΑΣ